

Magyar fizikatanárok továbbképzése a CERN-ben: 2026. augusztus 15-22.

Örömmel értesítjük a fizikatanárok közösségét, hogy 2026 augusztusában ismét megrendezésre kerül a CERN-ban a középiskolai fizikatanárok 20 fős csoportjának a továbbképzése. Az NKFIH „MECENATURA” programján elnyert támogatás fedezi a résztvevő tanárok utazási és szállásköltségét, a HUN-REN Wigner Fizikai Kutatóközpont munkatársai pedig gondoskodnak a továbbképzési program tudományos és logisztikai lebonyolításáról. Megnyitjuk a jelentkezést a 2026. augusztus 15-22 között a CERN-ben lebonyolítandó programra, ahová olyan aktív, lehetőleg középiskolai fizikatanárok jelentkezését várjuk, akik még nem vettek részt ilyen programban.

A jelentkezést e-mailben kérjük megküldeni a két főszervezőnek: **Horváth Dezső** <horvath.dezso@wigner.hun-ren.hu> és **Oláh Éva** <olah.eva@wigner.hun-ren.hu>. A jelentkezés tartalmazzon egy rövid, max. 1 oldalas motivációs levelet, valamint kérjük adják meg a foglalkoztató iskola nevét, címét és WEB-oldalát. Határon túli jelentkezőket is várunk. Az e-mailen megküldött jelentkezések beérkezésének határideje: **2026. február 15. 24:00.**

A CERN, a részecskefizikai világlaboratórium, a világ legnagyobb kutatóintézete, szinte alapítása (1954) óta foglalkozik szervezett oktatással. A fizikai kísérletekben résztvevő több ezer diplomamunkáson és doktoranduszon kívül a CERN nyaranta, saját költségén 150 egyetemi hallgatót fogad rövidebb időre, valamint több száz mérnökhallgatót foglalkoztat. Ezen felül, minden nyáron száz fizikatanár vesz részt a helyszínen kéthetes, angol nyelvű, részecskefizikai továbbképzésen. Hazánk 1992-ben csatlakozott a CERN-hez, ezek a programok nyitva állnak a magyar jelentkezők előtt is.

Mindezzel párhuzamosan, 20 évvel ezelőtt, elindult egy olyan program, amelyben a tagországok szervezésében, anyanyelven folytatott helyszíni, egy hetes tanártovábbképzés is lehetővé vált. A CERN aktív anyagi támogatása mellett tíz éven át évente 30-40 fizikatanár bérelt autóbusszal történő kiutazását és teljes kinti ellátását sikerült biztosítani az Eötvös Loránd Fizikai Társulat szervezésében, Sükösd Csaba és Jarosievitz Beáta vezetésével. A nagy hatású kezdés után, 2016-ban kisebb módosítások kerültek bevezetésre: a 20 résztvevő kimondottan középiskolai tanárok közül került kiválasztásra, akik már repülővel utaznak Genfbe, s a CERN-es program újragondolása során gyakorlati, detektorépítő programmal is kiegészült a helyszíni továbbképzés. A finanszírozás és a szervezés biztosítását átvette a HUN-REN Wigner Fizikai Kutatóközpont (Wigner FK). Így a repülőjegy és a CERN-ben való elszállásolás költségeit, valamint a logisztikai szervezést biztosítja a kutatóközpont, a többi kinti költséget (élelmezés, helyi közlekedés, kirándulás) a résztvevő tanárok maguk fedezik. A CERN gondoskodik a kísérletek látogatásának megszervezéséről és természet biztosít az előadásokhoz. A tanárok a gyakorlati foglalkozásokon részecske-detektorokat építenek: ehhez a Wigner FK Innovatív Detektorfejlesztő Kutatócsoportja, a Debreceni Egyetem, az ELTE, valamint a CERN CMS és ALICE együttműködés munkatársai nyújtanak segítséget. A program általában igen feszített, a foglalkozások hétfőtől péntekig, reggeltől késő estig tartanak, viszont a szombati genfi érkezést vasárnap kirándulás követi a Mont Blanc-ra, csapatépítés céljából.

Programjainkon eddig sok száz magyar fizikatanár vett részt, többen Romániából, Szlovákiából és Ukrajnából érkeztek. Számos résztvevő tanár, a helyismeretet megszerezve, diákcsoportokat vitt ki később a CERN-be. Az egyik előadás is a diákok csoportos látogatásának megszervezéséről szól.

Az eddigi képzés teljes programja és előadásai megtalálhatóak az alábbi WEB-oldalon: <https://teacher-programmes.web.cern.ch/hungarian-teacher-programme>
Érdekes lehet még a 2025. novemberi rendezvényről szóló beszámoló, amelyen az elmúlt 20 év tapasztalatait összegeztük: <https://indico.cern.ch/event/1583179/>

Budapest, 2026. január 28.

dr. Lévai Péter József főigazgató, HUN-REN Wigner FK